

stens Mening var den, at Landbefæstningen skal opretholdes i 12 Aar og derefter nedlægges, opretholdes i samme Tilstand som nu, baade til Brug og med Vedligeholdelse o. s. v. Derfor ere de Ord, som staa i Indledningen til § 3: „senest inden den 31. Marts 1922“, i Virkeligheden kun en Pegepind for Administrationen om, at ud over det Tidspunkt kan Fæstningen ikke opretholdes, og at Administrationen derfor skal træffe sine Forberedelser i Tide. Men Overenskomsten gaar ud paa, at den skal opretholdes saa længe, og det vil være ganske umuligt, at en kommende Krigsminister kan sige: Ja, saa nedlægger jeg den til næste Aar. Det vilde stride ganske imod Overenskomsten, og begge Rigsdagens Ting kunde med Grund gaa imod den Krigsminister, der handlede saaledes. Denne Indvending betragter jeg derfor som ikke værende af væsentlig Betydning, og jeg vil ogsaa antage, at hvis man i det høje Ting ikke havde andre Indvendinger imod Lovforslagene, vilde de blive vedtagne uforandret straks.

Men naar jeg har gentaget om dette Punkt, hvad jeg allerede har sagt i mine første Udtalelser, maa jeg paa den anden Side ogsaa kræve, at de, som ønske, at Overenskomsten skal gaa igennem, lige saa beredvilligt tage Stillingen, som den er, til den anden Side og indrømme, at Bestemmelsen om Fæstningens Nedlæggelse betyder noget. Det har den sidste ærede Taler, der jo som Regel, finder jeg, udmærker sig ved Klarhed i Tænkningen, Ret i: naar vi komme til 1922, bliver Fæstningen nedlagt, forudsat at denne Lov bliver vedtagen, og forudsat at Lovgivningsmagten ikke vedtager en anden Lov, hvad den jo har Ret til. Det ærede Medlem for 10de Kreds (Frijs) kan ikke sige, at det blot er noget, som staar paa Papiret, i alt Fald ikke i den Forstand, at det ikke betyder noget. Det gør det sikkert. Det Papir, det staar paa, er jo nemlig en Lov, og en Lov bliver gældende, indtil den bliver afløst af en anden Lov. Saa meget betyder dette Papir, det maa vi holde fast paa.

Det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Jørgen Pedersen) mente, at det at vedtage en saadan Bestemmelse nu var sagligt urimeligt og politisk utilbørligt. Det er meget

stærke Ord, navnlig af det ærede Medlem, som vil stemme for Forslagenes Vedtagelse. Sagligt urimeligt er det ingenlunde; thi det nye træder jo netop i Kraft til den Tid, og det, der træder i Kraft — jeg skal senere gøre nogle Bemærkninger derom — vil efter min Mening, efter vort Skøn, som stemme derfor, være fuldt forsvarligt. Sagligt urimeligt er det altsaa ikke, og endnu mindre er det politisk utilbørligt. Det er efter min Mening fuldkommen retfærdigt og retskaffent at vedtage dette. En tidligere Krigsminister, General Madsen, som nu er Medlem af det andet Ting, udtalte under en Forhandling for nogle Aar siden, at en hvilken som helst Forsvarsordning, den være saa god den være vilde, vilde være forfejlet, hvis den ikke havde Folkets Tillid. Det er Ord, som det er værd at sætte en Streg under: en hvilken som helst Forsvarsordning, som ikke har Folkets Tillid, er forfejlet. Men netop dette, at Folket faar Følelsen af, at i Fremtiden er det *dets* Ønske, der gælder her i Landet, at det er Folket selv, der kommer til at afgøre Spørgsmaalet, vil udøve en ypperlig Indflydelse paa Folkets Bevidsthed om denne Sag, paa Folkets Ansvarsfølelse. Vi have haft alt for lidt af det hidindtil.

Det er ikke, fordi jeg tror, at naar denne Bestemmelse bliver vedtagen, bliver der Fred i Folket, for saa vidt man derved forstaar, at Spørgsmaalet aldrig bliver omtalt mere. Det bliver der selvfølgelig ikke — ethvert Spørgsmaal, der overhovedet har Interesse for Landet, tager Folket op til Behandling Gang paa Gang —, men der kommer Fred i den Forstand, at Folket faar Tryghed for, at de Bestemmelser, som blive tagne igennem Valgene, gælde, og at man ikke søger at paanøde Folket en Ordning. Det vil være en god Ting. Forsvarsvennerne have i det sidste Aarstid netop vist, at Forstaaelsen heraf er ved at gaa op for dem, idet de have appelleret til Folket og saa vidt muligt søgt at forklare det, at nu var det Folkets Ansvar, det gjaldt. Men vil man have, at Folket fuldt ud skal have Ansvar i denne Sag, saa er det ikke politisk utilbørligt at vedtage en saadan Bestemmelse, men saa er det politisk rigtigt og retfærdigt at gøre det, thi derved er den i denne Sag vanske-